

זֶה נֶתַן וְלֹא יַעֲבֹר

חִתְקוֹחַ – צִמְרָן מִזֶּה רִצְוֵי לְ"צֶדֶק צְדִיק מִקֻּוֹה שִׁדְחָה לְצִדִּיק מִסְפָּרֵי רַבְצוֹ יִהְיֶה תִיקוֹן לְכָל" –

– חֶק נֶתַן וְלֹא יַעֲבֹר" יֵצֵא לְאוֹר עַי הוֹצֵאת "נִצְחָתִי וְאֵנֶכָח" שְׁעֵי יִשִּׁיבַת תִּיקוֹן הַמִּידוֹת –

סֵדֶר הַלְמוּד לַיּוֹם ה' שֶׁבַט:

סֵדֶר לְקוֹטֵי מוֹהַר"ן הַיּוֹפְיִי:

הַיּוֹרָה נֶגַ (גַּם זֶה לְסוֹן רַצְנוֹ, זְכוּנוֹ לְבָרְכָה):

עֵקֶר הוֹלָדָה תְלוּי בְה"א, בְּבַחֲיַנַת (בְּרֵאשִׁית מ"ז): "הֵא לָכֶם זֶרַע".
 וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה לֹא הוֹלִידוּ, עַד שֶׁהִגִּיעוּ לַה"א הַזֹּאת (עֵיִן
 ז"ח שֶׁה"ש ע"פ נֵאוֹן לַחִיד). כִּי עֵקֶר הוֹלָדָה עַל-יַדֵי הַדַּעַת, בְּבַחֲיַנַת (שָׁם
 ד): "וַיֵּדַע אָדָם" וְכוּ', וְקָטָן אֵינוֹ מוֹלִיד' (סִנְהֶדְרִין ס"ח:). וְעֵקֶר הַדַּעַת,
 הֵינוּ שִׁישְׁתִּמֵּשׁ בְּדַעְתּוֹ, הֵינוּ שִׁיוֹצִיא אֶת שְׂכָלוֹ מִכַּח אֶל הַפֶּעַל.
 כִּי גַם לְקָטָן יֵשׁ דַּעַת, אֲבָל אֵצֶל הַקָּטָן עֲדִין הַדַּעַת בְּכַח וְלֹא בְּפֶעַל,
 כִּי לֹא הִשְׁתַּמֵּשׁ בְּדַעְתּוֹ, וְלֹא הוֹצִיא אוֹתוֹ מִכַּח אֶל הַפֶּעַל. וְכִי
 שָׁהוּא שָׁלֵם בְּדַעְתּוֹ, שֶׁהוֹצִיא אוֹתוֹ מִכַּח אֶל הַפֶּעַל, וְהַשִּׁיג בְּדַעְתּוֹ
 מֵה שֶׁאֶפְשָׁר לְדַעַת הָאָדָם לְהַשִּׁיג בְּדַעְתּוֹ. אֲזִי הוּא קָרוֹב לְדַעַת
 הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵין חֲלוּק בֵּין דַּעַת הָאָדָם לְדַעַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
 אֲלֵא חֲמִשָּׁה דְבָרִים כְּמוֹבָא. וְאִז דַּעְתּוֹ יוֹנֵק מִדַּעַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
 שֶׁהִיא בְּחִינַת ה"א, וְאִז מוֹלִיד:

וְלַהֲשִׁלִּים אֶת דַּעְתּוֹ, שֶׁיְהִי שָׁלֵם בְּדַעַת, אִי אֶפְשָׁר אֲלֵא
 עַל-יַדֵי עֵסֶק שְׁעוֹסֵק עִם בְּנֵי אָדָם לְקָרְבָם
 לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עַל-יַדֵי-זֶה נִשְׁלָם דַּעְתּוֹ. כִּי הֵם מְחַדְדִין
 דַּעְתּוֹ, בְּבַחֲיַנּוֹת 'וּמִתְלַמִּידֵי יוֹתֵר מִכָּלֵן' (מִכּוֹת י). וּבְשִׁבִיל זֶה
 תְּלַמִּידִים נִקְרָאִים בְּנִים (סִפְרֵי פָרָשַׁת וְאֶתְחַנֵּן עַל-פְּסוּק וְשִׁנְנֶתָם לְבְנֵיהֶ), כִּי עַל
 יָדָם בָּא הַהוֹלָדָה:

וּבְשִׁבִיל זֶה אֲבְרָהָם וְשָׂרָה טָרְחוּ אֶת עַצְמָן לְגִיר גֵּרִים, כִּי
 עַל-יַדֵי-זֶה הִשְׁלִימוּ דַעְתָּם, וְנִתְקָרְבוּ לַה"א הַזֹּאת,

הֵינּוּ לְדַעַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְזָכוּ לְבָנִים. כִּי עַל־יְדֵי גֵרִים נִתְגַּדֵּל דַּעְתָּם, בְּבַחֲיִנַת 'וּמַתְלִמֵי־דִי יוֹתֵר מִכָּל־ם': אֲבָל מִי שֶׁאִין שָׂאִין שְׁלָם בְּדַעְתּוֹ, וְהוּא רְחוּק מִדַּעַת הָאָדָם, כָּל שֶׁכֵּן מִדַּעַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהוּא בְּחִינַת ה"א, וְאֵיזִי הוּא קָטָן וְאִין מוֹלִיד:

וְזֶה הַפִּעֵם שֶׁהַצְּדִיקִים מִיְּגַעִים אֶת עַצְמָן, וְרוֹדְפִים אַחֲרַי בְּנֵי אָדָם לְקַרְבָּם לְעַבּוֹדָתוֹ יִתְבָּרֵךְ. אִין זֶה כְּדֵי לְהַרְבּוֹת כְּבוֹדָם, חֵם וְשָׁלוֹם, אֶלָּא כְּדֵי לְהַשְׁלִים דַּעְתָּם, בְּבַחֲיִנּוֹת 'וּמַתְלִמֵי־דִי יוֹתֵר מִכָּל־ם':

וּבְשֶׁבִיל זֶה בְּיַד הַצְּדִיקִים לְפָקֵד עֲקָרוֹת, כִּי הֵם שְׁלָמִים בְּדַעַת, וְקָרוֹבִים לְדַעַת עֲלִיּוֹן. וְאִין בֵּין דַּעְתָּם לְדַעַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אֶלָּא חֲמִשָּׁה דְּבָרִים כַּנ"ל. וְחֲמִשָּׁה דְּבָרִים, הִיא הִיא דַּעַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שֶׁמִּשָּׁם הֵחֹלְדָה:

וְזֶה (בְּרִכּוֹת נ"ז): 'שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים מְרַחֲבִין דַּעְתּוֹ שֶׁל אָדָם, אִשָּׁה נְאֻהָ, וְדִירָה, וְכֵלִים'. אִשָּׁה, הֵינּוּ הַחֹמֶר מְכֻנָּה בְּשֵׁם אִשָּׁה. שִׁיְהֵא לּוֹ חֹמֶר מְמוּזָג בְּמוּזָג הַשְּׂוֹה, שִׁיְהֵא רָאוּי לְקַבֵּל שִׁכְל: וְדִירָה נְאֻהָ, הֵינּוּ הִירְאָה, כַּמְאָמֵר (שֶׁבַת ל"א): 'חֲבַל עַל מָאֵן דְּלִית לָהּ דִּרְתָּא', כִּי צָרִיךְ שִׁיְהֵא יִרְאֵת חֲטָאוֹ קוֹדְמָת לְחַכְמָתוֹ (אָבוֹת פָּרָק ג). וְכֵלִים, הֵינּוּ תִלְמִידִים הַגּוֹנִים שִׁיקְבְּלוּ מִמֶּנּוּ. וְכִשְׁיִישׁ לּוֹ כָּל אֵלוֹ הַכְּנוֹת, יָכוֹל לָבוֹא לְשִׁלְמוֹת הַדַּעַת:

וְאֵלּוּ הֵן חֲמִשָּׁה דְּבָרִים שֶׁנִּבְדָּל מִדַּעְו מִן מִדַּעְנוֹ. הָרֵאשׁוֹן, שֶׁבְּמִדַּעְו הָאֶחָד יוֹדַע יְדִיעוֹת רַבּוֹת, וְאִין רַבּוּי בְּמִדַּעְו: הַשֵּׁנִי, יוֹדַע הַדְּבָרִים קִדְּם הַמְצָאָם, אֶפְלוֹ כְּשֶׁאִין לָהֶם הַתְּוִיָה כָּל־ל: וְהַשְּׁלִישִׁי, שֶׁמִּדַּעְו מִקִּיף דְּבָרִים שֶׁאִין לָהֶם תְּכֵלִית: וְהָרְבִיעִי, שֶׁאִין שְׁנוּי בִּידִיעְתּוֹ. וְאִין שְׁנוּי כְּשִׁיּוֹדַע הַדְּבָר בְּכַח, וְאַחֲר־כֵּן שָׁב פִּעַל: וְהַחֲמִישִׁי שִׁיְדִיעְתּוֹ אִין מוֹצִיא הַדְּבָר מֵאַפְשָׁרוֹתוֹ:

(עַד כָּאֵן לְסוֹנוֹ, זְכוּנוֹ לְבִרְכָה)

(וְהָא לָּהּ נִסְחָא שְׁנִיָּה שְׁפַתְבְּתֵי בְּעֶצְמֵי קִצָּת מְזִיָּה כְּפִי מַה שְּׁמַעְתִּי וְזָהוּ):

כְּשֶׁאָדָם זֹכֶה לְשִׁלְמוֹת הַדַּעַת, הֵינּוּ שְׁזוֹכָה לְדַעַת שְׂאִי אֶפְשָׁר לְאָדָם לֵידַע יוֹתֵר, אֲזִי יֵשׁ הַפְּרִשׁ בֵּין דַּעַת הָאָדָם בְּשִׁלְמוֹת, לְדַעַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, בְּחִמּוֹשׁ בְּחִינוֹת. וְהֵם מְפָרְשִׁים בַּסְּפָרִים וְצָרִיךְ הָאָדָם לְהִשְׁתַּדֵּל שְׁיִגְיַע לְשִׁלְמוֹת הַדַּעַת, מַה שְׂאִי אֶפְשָׁר לְאָדָם לֵידַע יוֹתֵר. וְלֹא יְהִיָּה הַפְּרִשׁ בֵּין דַּעְתּוֹ לְדַעַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, רַק בְּחִמּוֹשׁ דְּבָרִים אֵלּוּ. שְׂאֵלּוּ חִמּוֹשׁ דְּבָרִים אֵי אֶפְשָׁר לְשַׁכַּל אֲנוּשֵׁי לְדַעַת, אִם לֹא מִי שְׁהוּא לְמַעְלָה מִמִּין אֲנוּשֵׁי.

אֵךְ לְזָכוֹת לְשִׁלְמוֹת הַדַּעַת, הוּא עַל-יְדֵי גְרִים, כְּמוֹ שְׂאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּנוֹם לְבִרְכָה: 'הַרְבֵּה לְמִדַּתִּי מִרַבּוֹתֵי, וּמִתְלִמִּידי יוֹתֵר מִכָּלֵם'. כִּי עַל-יְדֵי שְׁכָל אֶחָד מִקְּשָׁה וְשׂוֹאֵל, כִּי כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ מְנִיעָה לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְצָרִיךְ לְהִשְׁיֵב לְכָל אֶחָד עַל שְׂאֵלְתּוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה נְשָׁלֵם דַּעְתּוֹ.

וְעַל-יְדֵי-זֶה זֹכָה לְבָנִים. כִּי קָטָן אֵינוֹ מוֹלִיד, כִּי אֵין לוֹ דַּעַת הַשָּׁלֵם. אֵךְ כְּשֶׁזֹּכָה לְדַעַת הַשָּׁלֵם, זֹכָה לְבָנִים. וְעַל כֵּן בְּאַבְרָהָם שְׁהוּא הָיָה מְגִיר אֲנָשִׁים, וְשָׂרָה מְגִירַת נָשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פָּרָשָׁה ל"ט), עַל-יְדֵי זֶה זָכָה לְשִׁלְמוֹת הַדַּעַת, שְׁלֹא הָיָה הַפְּרִשׁ בֵּין דַּעְתּוֹ לְדַעַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֶלָּא אֵלּוּ הַחִמּוֹשׁ דְּבָרִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה זָכָה לְהַה"א הַנ"ל. וְעַל-כֵּן 'אַבְרָם אֵינוֹ מוֹלִיד אֲבָרָהָם מוֹלִיד' (שָׁם פָּרָשָׁה מ"ד), כִּי עַל-יְדֵי שְׁלְמוֹת הַדַּעַת, שְׁהוּא בְּחִינַת הַה"א, זָכָה לְהוֹלִיד:

סדר קצור לקוטי פוהר"ן הי"מ:

ה"א הדעת נג

א על-ידי שמשתדלים לקרב אנשים להשם יתברך ולצדיקי אמת על-ידי-זה זוכין לבנים:

ב צריך האדם להשתדל שיגיע לשלמות הדעת דהינו שיזכה לדעת דקדשה כל מה שאפשר לאדם לידע ולהשיג מה שאי אפשר לאדם לידע יותר. ואי אפשר לבוא לזה כי אם על-ידי שעוסק עם בני אדם לקרבם לעבודת השם יתברך על-ידי-זה נשלם דעתו כנ"ל ועל-ידי-זה זוכה לבנים ויוכל לפקד עקריות:

ג וזהו הטעם שהצדיקים מיגיעים את עצמם ורודפים אחר בני אדם לקרבם לעבודתו יתברך כי אין זה כדי להרבות כבודם חס ושלום אלא כדי להשלים דעתם כנ"ל:

סדר היי פוהר"ן הי"מ:

רפא (מא) שנת תקס"ט במוצאי שבת ענה ואמר אם היה בא אצלנו נשמה גדולה אף-על-פי-כן היינו נראים כחשובים. ובאמת אינם חולקים עלי [אלא ציירו לעצמם איזה אדם כמובא במקום אחר] וכו' וכו' והוא יושב בביתו. וכבר היה פן שהיו חולקים על אחד ובנה לו מגדל גבוה וישב בתוכו. והם היו נלחמים עליו והיו שולחים ורובים לו חצים ואש. אבל לא היו יכולים לעשות כלום.

אך שיש אבנים טובות שהם גדלים מאוירים ואדים. והיה אבן טוב שהיה גדל באויר, אך עדין לא היה לו כל השלמות לגמרי, ועל-ידי שהיו רובים החצים אליו כנ"ל, על-ידי-זה השליכו האבן טוב ונפל על המגדל. והאבן הטוב היתה של חן, ותכף שנפל על המגדל אזי תכף נפלו לפניו ואמרו יחי המלך יחי המלך.

זֶה נֶתַן וְלֹא יַעֲבֹר

ב"ב - אָמַר מִוֹהַרְנֵי"ת זִצְיָ"ל "לֹא אֶנֶּה מִקֹּדֶה שִׁדְּךָ לְעַד מִסְפְּרֵי רַבְּנֵי יְהוּדָה תִּיקוֹן לְכַ"ל" -
"חֵק נֶתַן וְלֹא יַעֲבֹר" יצא לאור ע"י הוצאת "נצחתי ואנצח" שע"י ישיבת תיקון המידות -

אֵךְ הַנְּשָׁמוֹת קְטָנוֹת כְּמוֹתְכֶם שְׁנוּפְלִים עַל-יְדֵי הַמְּלַחְמוֹת הֵם
בְּבַחֲיַנֵּת (אֵיכָה ד): "תִּשְׁתַּפְּכֶנָּה אֲבֵנֵי קִדְּשׁ", וְנִקְרָא שְׁפִיכָה מִחַמַּת
שְׁעֵדִין אֵין לָהֶם כָּל הַשְּׁלֵמוֹת וְנוֹפְלִים קִדְּם שְׁנִשְׁלָמִים. אֲבָל
הַנְּשָׁמָה גְּדוֹלָה הַנִּ"ל אֶבֶן הַטּוֹב הַנִּ"ל הַבְּחִינָה שֶׁל חֵן הָיוּ לוֹ
בְּשְׁלֵמוֹת. אֵךְ שְׁאָר הַשְּׁלֵמוֹת עֵדִין לֹא הָיוּ לוֹ וְעַל יְדֵי הַחֶכֶם נִשְׁלָם:
רַפּב (מב) אַחֲרַי פְּסַח תִּקְס"ה סִפֵּר עִמָּנוּ, וְאָמַר שְׁנוּדַע לוֹ עֲכָשׁוּ שְׁנֵי
דְּבָרִים, אֵךְ אֵינִי יֹכֹל לְאָמְרָם כִּי נִרְאִים כְּפִשׁוּטִים. כִּי גַם פְּשׁוּטוֹ
שֶׁל דְּבָר הַיָּא כֶּךָ לְכֹאזְרָה, אֵךְ אֶף-עַל-פִּי-כֵן נוֹדַע לוֹ עֲכָשׁוּ אֵלוֹ
הַדְּבָרִים.

הֵינּוּ כִּי נוֹדַע לוֹ מַה שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבָרְכָה (בְּרָכוֹת כח:):
אָדָם עוֹזֵר עֲבָרָה אֹמֵר שְׁלֹא יִרְאֵנִי אָדָם. וְלֹא אָמַר כְּלוּם רַק דְּחַק
בְּתַבּוֹת "שְׁלֹא יִרְאֵנִי אָדָם" וְלֹא בִיָּאָר כְּלוּם מַה נוֹדַע לוֹ בְּזֹה, כִּי
כְּבָר הַקְּדִים שְׁאֵינּוּ יֹכֹל לְבִיָּאָר בְּדְבָרִים כִּי נִרְאָה פְּשׁוּטוֹ שֶׁל דְּבָר
כֶּךָ. אֵךְ עַל-פִּי-כֵן רַק עֲכָשׁוּ נוֹדַע לוֹ זֶה הַסּוּד.

וְהַשְּׁנֵי נוֹדַע לוֹ מַה שְׁאֵינֶנּוּ תַּכְלִית הַיְדִיעָה אֲשֶׁר לֹא נִדַע, אֲשֶׁר
לֹא נִדַע מִפְּשׁוּ. (וְלֹא בִיָּאָר גַּם-כֵּן כְּלוּם רַק דְּחַק גַּם-כֵּן הַתַּבּוֹת אֲשֶׁר לֹא נִדַע לֹא
נִדַע מִפְּשׁוּ) וְאֶף עַל פִּי שְׁפִשׁוּטוֹ שֶׁל דְּבָר כֶּךָ. אֶף-עַל-פִּי-כֵן רַק עֲכָשׁוּ
נוֹדַע לִי זֶה הַדְּבָר שֶׁתַּכְלִית הַיְדִיעָה הִיא אֲשֶׁר לֹא נִדַע לֹא נִדַע
מִפְּשׁוּ. וְאָמַר מֵאַחֲרַי שְׁעֲכָשׁוּ יוֹדַע שֶׁתַּכְלִית הַיְדִיעָה הִיא אֲשֶׁר לֹא
נִדַע לֹא נִדַע מִפְּשׁוּ, אִם-כֵּן הוּא יוֹדַע מֵאַחֲרַי שְׁזִכָּה לְתַכְלִית
הַיְדִיעָה, אֵךְ אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֵינּוּ יוֹדַע כְּלוּם, כִּי הֵלֵא כְּבָר נִדְּמָה לִי
שְׁאֵנִי אֶצֶל זֶה הַתַּכְלִית הַיְדִיעָה אֲשֶׁר לֹא נִדַע, וְעֲכָשׁוּ אֲנִי רוֹאָה
אֵיךְ הָיִיתִי רְחוּק מִזֶּה הַתַּכְלִית (וְאָמַר אֲזוּ בְּלִשׁוֹן גְּנָאֵי עַל עֲצָמוֹ, כִּי הַחֲזִיק
עֲכָשׁוּ לְכִסִּילוֹת זֶה הַתַּכְלִית שֶׁל זְמַן הַקּוּדֵם שְׁנִדְּמָה לוֹ אֲזוּ שְׁזִכָּה לְתַכְלִית הַיְדִיעָה
אֲשֶׁר לֹא נִדַע). כִּי עֲכָשׁוּ נוֹדַע לִי שֶׁתַּכְלִית הַיְדִיעָה אֲשֶׁר לֹא נִדַע

ממש. ודבר זה גם-כן אינו יכול לאמרו ולבארו כי נראה כפשוטו, אך באמת רק עכשו נודע לו זאת, וכן הדבר הראשון:

סדר לקוטי עיצות הימני:

ב עקרא דיצרא בישא הוא על עריין, והוא עקרא דמסאבותא, על-כן צריכין לידע שעקר הנפיון של כל אדם בזה העולם הוא בתאוה זאת אשרי הזוכה לנצח המלחמה (שם; שיחות-הר"ן סימן קטו).

ג מי שיודע בעצמו שפגם בטפי מחו, צריך לחום על עצמו שלא יכנס בלבו כלל המחלקת והמריבה שבין הצדיקים, רק יאמין בכלם. כי כל הקשיות והעקמיות שנופלים בדעתו על הצדיקים מחמת המחלקת שביניהם הוא הכל מחמת שפגם בטפי מחו, כי אם לא היה נפגם מחו, לא היה קשה לו עליהם כלל, והמחלקת הוא רק בשבילו (לקוטי-מוהר"ן ה, י; עיין צדיק אות ח).

ד עצות הצדיקים אמתיים ותלמידיהם הם בחינת תקון הברית; ולהפך, עצת החולקים והמונעים המדברים חלקלקות להסית ולהדיח מנקדת האמת, הם בחינת פגם הברית, כי העצות שמקבלין מהאדם הם בחינת טפי השכל. על-כן מי שפגם בבריתו צריך לשמר עצמו מאד מהעצות ההפוכות של החולקים על האמת, כדי שלא יאבד עולמו כרגע, חס ושלום (שם ז).

ה עקר הנאוף תלוי בעינים, ומצות ציצת הוא שמירה לזה, ועל-ידי-זה נצולין מעצות רעות הנזכרות לעיל, וזוכין לקבל עצות אמתיות של הצדיקי-אמת, על-כן צריכין לזהר מאד במצות ציצת, ולכוון בשעת עטיפת הציצת הקדושים ובברכתן שיזכה על-ידי-זה לשמירת הברית ולעצות טובות ואמתיות. ועל-ידי-זה יזכה לאמונה, ולארץ-ישראל, ולקרוב את הגאולה,

אֲשַׁכְּנֶנּוּ: אִיךָ בֵּין הַיַּיִנֵּט פָּרוּם פְּרִיילֵךְ וְלִצִּיר וְלִבְאָר הַחֵן הָאֵמֶת
 וְהַיִּפִּי וְהַפֶּאָר וְהַקְדָּשָׁה וְהַיִּרְאָה וְהַשְׂמָחָה שֶׁל אוֹתוֹ הַשַּׁבָּת לֹא
 יִסְפִּיק כָּל עוֹרוֹת אֵילֵי נְבִיּוֹת לִבְאָר:

וְאִז רָאִינוּ יְשׁוּעַת ה' וְנִפְלְאוֹתָיו וְנוֹרְאוֹתָיו הָעֲצוּמִים שֶׁהוּא חוֹמַל
 עַל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת שְׂמֵתוֹךְ הַעֲלָמָה וְהַסְתָּרָה כְּזוֹאת נִתְהַפֵּךְ
 לְרִצּוֹן כְּזֶה שַׁבְּתֵי חֻלָּה לֹא הָיָה יוֹדֵעַ כָּלֵל בְּאֵמֶת, וּמֵתוֹךְ אֵינוֹ יוֹדֵעַ
 כְּזֶה בָּא לְיַדֵּי הַתְּגִלוֹת כְּזֶה וְאִם בְּאֵמֶת אֵין אָנוּ יוֹדְעִין כָּלֵל בְּעֵינֵינוּ
 הַקְדוֹשׁ בְּפֶרֶט בְּעֵינֵי הָאֵינוֹ יוֹדֵעַ שְׁלוֹ שֶׁהוּא עֵנִין עִמָּךְ וְנִסְתָּר
 מְאֹד, וְאָמַר בְּעֲצֻמוֹ שֶׁהָאֵינוֹ יוֹדֵעַ שְׁלוֹ הוּא חֲדוּשׁ יוֹתֵר מִיִּדְעָה
 שְׁלוֹ כִּמְבֹאָר בְּמָקוֹם אַחֵר, אֵךְ אֶף-עַל-פִּי-כֵן בְּמָה שְׂמֵתֵנוּ צִין
 בְּדַעְתָּנוּ רָאִינוּ אִז נִפְלְאוֹת וְנוֹרְאוֹת אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לִבְאָר וְלִסְפֹּר
 וְהַעֲקֹר מַה שֶׁרָאִינוּ יְשׁוּעַת ה' מַה שֶׁחֲמַל עָלֵינוּ בְּרַחֲמָיו הַפְּשׁוּטִים
 וְגָלָה לָנוּ דְבָרִים הָאֵלֶּה, שֶׁהָיוּ מְחִינִין אוֹתָנוּ וּמְחַזְקִין אוֹתָנוּ מְאֹד
 מְאֹד בְּלִי שְׁעוֹר וְעֶרֶךְ אֵת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהַיּוֹשְׁבִים שָׁם וְכָל אֶחָד
 נִדְמָה לוֹ שֶׁעַמּוֹ לְבַד הוּא מְדַבֵּר וְשֶׁאֵלָיו לְבַד מְגִיעִים כָּל הַדְּבָרִים
 הָאֵלֶּה וְגַם בְּחֶסֶדוֹ הַגָּדוֹל כְּבָר זְכִינוּ לְהַחֲיוֹת עִם רַב עִם הַדְּבָרִים
 הָאֵלֶּה וְעַדִּין דְּבָרָיו חַיִּים וְקִיָּמִים וְנֶאֱמָנִים וְנִחְמָדִים לְעַד וּמְחִינִין
 נְפֹשׁוֹת הַרְבֵּה מְאֹד אֲדַבֵּר, חֶסֶדוֹ גָּבַר עָלֵינוּ וְאֵמֶת ה' לְעוֹלָם:

אַחַר כֵּן בְּיוֹם רֵאשׁוֹן שְׂכַתְבְּתִי זֹאת הַתּוֹרָה, וְאַחַר כֵּן הִבֵּאתִי
 הַכְּתָב לְפָנָיו וְתַפֵּס בְּיָדוֹ בְּרַפְיוֹן יָדָיו, וּמְחַמֵּת זֶה נִפְלַ מִיָּדוֹ לְחוּץ
 עַל הָאָרֶץ לְפָנָי הַחֲלוֹן שֶׁהָיָה עוֹמֵד לְפָנָיו אִז וְהַסְתַּכַּל בּוֹ לְחוּץ
 לְתוֹךְ הַגֶּן וְהַגְּבִהְתִּי הַכְּתָב וְחִזַּרְתִּי וּמְסַרְתִּי לְיָדוֹ הַקְדוֹשׁ
 וְהַסְתַּכַּל וְרָאָה בּוֹ כָּל מַה שְׂכַתוֹב עַד הַסּוֹף אַחַר כֵּן עָנָה וְאָמַר:
 מַה זֶה כְּתַבְּתָּ? הֲלֹא זֶה שִׁחְתִּי לִי בְּעֲצָמִי! (בְּלִשׁוֹן אֲשַׁכְּנֶנּוּ: וְאִם הָאֵסְטִי
 דָּא אוֹף גִּישְׁרִיבֵן? דָּאם הָאֵב אִיךָ מִיר אַזוֹי גִּישְׁמוּסֵט) וְהַדְּבָרִים עֲתִיקִים. אָמַר

הַכּוֹתֵב, יְדִידֵי הַקּוֹרֵא, עֵין הַיָּטֵב בְּהַתּוֹרָה הַשִּׁדְרָה לְזֶה הַסְּפֹר בְּ"לְקוּטֵי תַנְיָנָא" סִימָן ע"ח
הַמִּתְחַלֵּת וְאֶתְחַנֵּן וְכוּ', וְאֵז תָּבִין הַיָּטֵב סְפֹר הַזֶּה וַיִּנְעַם לְנַפְשְׁךָ לְעַד:

סֵדֶר שְׁלֶחֶן עֶרְוָה הַיּוֹמִי:

(ג) מי שאינו בקי בשיעור זה ידליק בעוד שהשמש בראש האילנות ואם הוא יום המעונן ידליק כשהתרנגולין יושבים על הקורה מבע"י ואם הוא בשדה שאין שם תרנגולים ידליק כשהעורבים יושבים מבע"י: (ד) אחר עניית ברכו אע"פ שעדיין יום הוא אין מערבין ואין טומנין משום דהוא קבליה לשבת עליה ולדידן הוי אמירת מזמור שיר ליום השבת כעניית ברכו לדידהו:
סימן רסב (א) יסדר שלחנו ויציע המטות ויתקן כל ענייני הבית כדי שימצאנו ערוך ומסודר בבואו מבית הכנסת. הגה ויהיה שלחנו ערוך כל יום השבת וכן המנהג ואין לשנות.
(טור סוף סימן רפ"ט ומרדכי סוף פרק כל כתבי והגהות מרדכי פכ"ט דשבת): (ב) ישתדל שיהיו לו בגדים נאים לשבת ואם א"א לו לפחות ישלשל (פי' ישלשלם כלפי מטה שיהיו ארוכים כמדת העשירים היושבים בביתם. רש"י שם) בגדיו למטה דרך כבוד: (ג) ילבש בגדיו הנאים וישמח בביאת שבת כיוצא לקראת המלך וכיוצא לקראת חתן וכלה דרבי חנינא מעטף וקאי בפניא דמעלי שבתא ואמר בואו ונצא לקראת שבת מלכתא. ר' ינאי אומר בואי כלה בואי כלה: הגה וילביש עצמו בבגדי שבת מיד אחר שרחץ עצמו וזהו כבוד השבת וע"כ לא ירחץ לשבת אלא סמוך לערב שילביש עצמו מיד: (הגהות מרדכי החדשים):

סימן רסג (א) יהא זהיר לעשות נר יפה ויש מכוונים לעשות ב' פתילות אחד כנגד זכור ואחד כנגד שמור: הגה ויכולין להוסיף ולהדליק ג' או ד' נרות וכן נהגו. האשה ששכחה פעם אחת להדליק מדלקת כל ימיה ג' נרות (מהרי"ל) כי יכולין להוסיף על דבר

המכוון נגד דבר אחר ובלבד שלא יפחות (אשר"י ומרדכי מס' ר"ה ור"פ י"ט): (ב) אחד האנשים ואחד הנשים חייבים להיות בבתיהם נר דלוק בשבת. אפילו אין לו מה יאכל שואל על הפתחים ולוקח שמן ומדליק את הנר שזה בכלל עונג שבת הוא: (ג) הנשים מוזהרות בו יותר מפני שמצויות בבית ועוסקות בצרכי הבית. אם אין ידו משגת לקנות נר לשבת ולקידוש היום נר שבת קודם וכן אם אין ידו משגת לקנות נר לשבת ונר לחנוכה נר שבת קודם משום שלום הבית דאין שלום בבית בלא נר (ואם אין ידו משגת לקנות יין לקידוש ולקנות נר חנוכה עיין לעיל סימן תרע"ה): (ד) לא יקדים למהר להדליקו בעוד היום גדול שאז אינו ניכר שמדליקו לכבוד שבת וגם לא יאחר ואם רוצה להדליק נר בעוד היום גדול ולקבל עליו שבת מיד רשאי כי כיון שמקבל עליו שבת מיד אין זו הקדמה ובלבד שיהא מפלג המנחה ולמעלה שהוא שעה ורביע קודם הלילה: הגה ועיין לעיל סימן רס"ז ואם היה הנר דלוק מבעוד היום גדול יכבנו ויחזור וידליקנו לצורך שבת (טור): (ה) כשידליק יברך בא"י אלקינו מלך העולם אשר קידשנו במיצוותיו וצונו להדליק נר של שבת אחד האיש ואחד האשה גם ביו"ט צריך לברך להדליק נר של יו"ט. וביום הכיפורים בלא שבת יש מי שאומר שלא יברך ועיין לעיל סימן תר"י: הגה יש מי שאומר שמברכין קודם ההדלקה ויש מי שאומר שמברך אחר ההדלקה (מרדכי סוף ב"מ) וכדי שיהא עובר לעשייתו לא יהנה ממנה עד לאחר הברכה ומשימין היד לפני הנר אחר הדלקה ומברכין ואח"כ מסלקין היד וזה מקרי עובר לעשייה וכן המנהג (מהרי"ל): (ו) בחורים התולכים ללמוד חוץ לביתם צריכים להדליק נר שבת בחדרם ולברך עליו אבל מי שהוא אצל אשתו א"צ להדליק בחדרו ולברך עליו לפי שאשתו מברכת בשבילו:

סֵדֶר לְקוּטֵי תַפְלוֹת הַיּוֹפְיִים:

תרעה: רבוננו של עולם, אַתָּה יִדְעָתָּ מִי וְמִי עוֹמְדִים עָלֵינוּ, שְׁלֹא אֶחָד בְּלָבָד עוֹמֵד עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵינוּ חֵם וְשָׁלוֹם, אֵלָּא הַרְבֵּה מְאֹד עוֹמְדִים עָלֵינוּ וּבְכָל יוֹם וּבְכָל עֵת, "ה' מָה רַבּוֹ צָרִי, רַבִּים קָמִים עָלַי, רַבִּים אֹמְרִים לְנַפְשִׁי אֵינִי יְשׁוּעָתָה לּוֹ בְּאַלְקִים סָלָה כָּל רוּאֵי יִלְעִיגוּ לִי יַפְטִירוּ בְּשִׁפְהָ יִנִּיעוּ רֹאשׁ, שָׁרְקוּ וַיִּחַרְקוּ שֵׁן אָמְרוּ בְּלִעְנֵנוּ", וְעֵינֵיהֶם לְטוֹשִׁים עָלֵינוּ, "הִמָּה יִבִּיטוּ יִרְאוּ בִּי", וְעֵינֵיהֶם רָעָה עָלֵינוּ כָּל הַיּוֹם:

תרעו: רבוננו של עולם יודע התעלומות, אַתָּה יוֹדֵעַ אֶת גְּדֹל עֵצֶם עֵינָם הָרָעָה מְאֹד שְׁרוּצִים לְהַתְגַּבֵּר עָלֵינוּ חֲלִילָה, אֲשֶׁר אֵינִי אָנוּ יוֹדְעִים אֵיךְ לְהַטְמִין וּלְהַסְתֵּר מִפְּנֵי אֶרֶם עֵינֵיהֶם הָרָעוֹת "צָרִי יִלְטֹשׁ עֵינָיו לִי, וְאֲנֹכִי תוֹלַעַת וְלֹא אִישׁ, נִבְזָה וַחֲדַל אִישִׁים", פָּגוּם וּמְקַלְקֵל הָרוּם וְנִשְׁחָת, נִגְוָע וּמְעֵנָה, מְטָרֵף וּמְבַלְבֵּל, חֲלוּשׁ כַּח חֶסֶר יְדָעָה, מְרַחֵק בְּתַכְלִית הַרְחוּק, לְהִיכֵן אֲבָרַח לְהִיכֵן אָנוּם, אֵיזָה עֲצָה אֵיזָה תַחֲבוּלָה אֲבַקֵּשׁ, לְקַבֵּל כַּח לְעֹמֵד בְּקִשְׁרֵי הַמְלַחֲמָה מָה אֹמֵר מָה אֲדַבֵּר מָה אֲצַטְדֵּק, הָאֱלֹקִים מָצָא אֶת עוֹנֵי, לָךְ ה' הַצְדָּקָה וְלִי בְשֵׁת הַפָּנִים כִּיּוֹם הַיּוֹם, דִּלּוֹ עֵינֵי לְמָרוֹם, דִּלּוֹ עֵינֵי לְמָרוֹם, עֵינֵי לָךְ תְּלוּיּוֹת, עֵינֵי לָךְ מִיַּחֲלוֹת "אֵלֶיךָ נִשְׁאַתִּי אֶת עֵינֵי הַיּוֹשְׁבֵי בַשָּׁמַיִם, דִּלּוֹ עֵינֵי לְמָרוֹם, ה' עֲשֵׂקָה לִי, עָרַבְנִי עֵינֵי תָמִיד אֵל ה' כִּי הוּא יוֹצִיא מִרְשֵׁת רַגְלִי שְׁמָרָה נַפְשִׁי וְהִצִּילֵנִי אֵל אֲבוֹשׁ כִּי חָסִיתִי בְךָ":

תרעז: וּבִכֵּן תַעֲזֹרֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וּבְחַסְדֶיךָ הָעֲצוּמִים, וְתוֹרֵנִי וְתִלְמַדְנִי הַדָּרֵךְ הַיָּשָׁר וְהַנָּכוֹן בְּאִפְן שְׁאֵזֻכָּה לְהַנְצִיל מֵאֶרֶם עֵינֵיהֶם הָרָעָה שֶׁל הָאוֹיְבִים וְהַשׁוֹנְאִים, וְתוֹכְנוּ וְתִלְמַדְנוּ שְׁנוֹכָה לְהַתְדַבֵּק בְּמִדּוֹתֶיךָ הַקְּדוֹשׁוֹת, וְנִזְכָּה לְדוֹן אֶת כָּל הָרָשָׁעִים וְכָל הָאוֹיְבִים וְהַשׁוֹנְאִים, כָּלָם נִזְכָּה לְדוֹנָם לְכַף זְכוּת תָּמִיד, וּלְהַשְׁתַּדֵּל בְּכָל עֵז

לְמַצֵּא בָהֶם זְכוֹת תָּמִיד, וְתַפְשֹׁט יָדָךְ הַגְּדוּלָּה, וְתֵאָחֵז בְּמִשְׁפָּט יָדָךְ
 וְתַפְלִיטִם מִמִּשְׁפָּטִים זְמַן כְּבִיר וְעַל־יָדַי צֵל יָדָךְ הַקְּדוּשָׁה תִּכְסֶּה
 עָלֵינוּ וְתִצִּילֵנוּ מֵאָרֶם עֵינֵיהֶם הָרְעוּת, וּבְצֵל כְּנַפֶּיךָ תִּסְתִּירֵנוּ,
 וְתִכְהֶה וְתַחֲשִׁיךְ מְאֹר עֵינַי הָרָשָׁעִים עַל־יָדַי צֵל יָדָךְ הַקְּדוּשָׁה,
 בְּאִפְנֵי שְׂלֹא יִהְיֶה שׁוֹם כַּח לְאָרֶם עֵינֵיהֶם הָרְעוּת לְהַזִּיק לָנוּ כָּלֵל,
 וְתָשִׂים פֶּרֶגוֹד וּמָסָךְ הַמַּבְדִּיל בֵּין עֵינֵיהֶם הָרְעוּת וּבֵינֵינוּ, וְתִקֵּים
 בָּנוּ מִקָּרָא שְׁכָתוֹב: "וּבְצֵל יָדַי כְּפִיתִיךָ", וְתַחֲזֹק מְאֹר עֵינֵינוּ,
 וְתִקְדֵּשׁ אֶת עֵינֵינוּ בְּכָל מִינֵי קְדָשׁוֹת, וְתַעֲזֹרֵנִי וְתִשְׁמְרֵנִי לְבַל
 אֶסְתַּכֵּל בְּשׁוֹם דְּבַר הַפּוֹגֵם אֶת הָרְאוֹת, וְאֵל תִּטְשֵׁנִי וְאֵל תַּעֲזֹבֵנִי
 בְּיָדֶם חַם וְשָׁלוֹם, וְתִצִּיל עָנִי כְּמִנֵּי מַחֲזֹק מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב: "מִצִּיל
 עָנִי מַחֲזֹק מִמֶּנּוּ וְעָנִי וְאֶבְיוֹן מִגּוֹזְלוֹ", וְתִקֵּים בָּנוּ מִקָּרָא שְׁכָתוֹב:
 "צוּפָה רָשָׁע לְצַדִּיק וּמִבִּקֵּשׁ לְהַמִּיתוֹ, ה' לֹא יַעֲזֹבֵנוּ בְּיָדוֹ וְלֹא
 יִרְשִׁיעֵנוּ בְּהַשְׁפֵּטוֹ", עֲזֹרֵנוּ שִׁיתַּחֲזֹק מְאֹר עֵינֵינוּ בְּקְדָשָׁה וּבְטָהֳרָה
 גְּדוּלָּה, עַד שִׁיִּהְיֶה לָנוּ כַּח לְרְאוֹת לְמַרְחֹק, וְנִזְכָּה וְנִחְיֶה וְנִרְאֶה
 וְנִשְׁיַג צְדָקָתְךָ וַיִּשְׁרֵת דְּרָכֶךָ, וְנִדַּע וְנִבִּין כִּי ה' הַצַּדִּיק, אַף עַל פִּי
 שְׁהָרָשָׁע זֹכָה בַּדִּין, וְעַל־יָדֶיִךָ תִּתְאַמֵּץ וְתִתַּחֲזֹק אֱמוּנָתְנוּ, וְנִזְכָּה
 לְהֵאֱמִין בְּךָ ה' אֱלֹקֵינוּ בְּכָל לֵב וְנִפְשׁ, וְתַפְשִׁיט לְבָנוּ מֵעַקְמֵימִיּוֹת
 שְׁבַלְבָּבֵנוּ, וְתִסִּיר מֵאֲתָנוּ כָּל מִינֵי עַקְמֵימִיּוֹת שְׁבַלְבָּבֵנוּ, וְתִישָׂר
 אֶת לְבָבֵנוּ לְהֵאֱמִין בְּךָ בְּשִׁלְמוֹת, אֱמוּנָה בְּלִי שׁוֹם עַקְמֵימִיּוֹת כָּלֵל,
 וְאִזְכָּה לְחֲזֹק אֶת עֲצָמַי עַל־יָדַי שְׁלְמוֹת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, לְהַתְּפַלֵּל
 עַל כָּל צָרָכַי לְפָנֶיךָ ה' אֱלֹקָי וְאֵלֵךְ אֲבוֹתַי וְאֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבִי
 אֲשִׁיחָה וְאֶסְפֵּר לְפָנֶיךָ בְּאֵמֶת וּבְיִשְׁרֵת לֵב, בְּלִי שׁוֹם
 עַרְמֵימִיּוֹת וְעַקְמֵימִיּוֹת כָּלֵל וְאִזְכָּה לְהֵאֱמִין כִּי הַכֹּל בְּרַשׁוֹתֶיךָ אֶפְלוֹ
 לְשָׁנוֹת הַטַּבַּע, וְאִין אֶתָּה מְקַפֵּחַ שְׂכָר כָּל בְּרִיָּה כִּי צַדִּיק וַיִּשָּׂר ה',
 וְאִזְכָּה תָּמִיד לְהַתְּפַלֵּל וּלְהוֹדוֹת לְךָ בְּיִשְׁרֵת לֵב בְּאֵמֶת וּבְאֱמוּנָה

שְׁלֵמָה בְּקִדְשָׁהּ וּבְטָהֳרָה גְדוֹלָהּ:

תרעה: רבונו של עולם "הנה נא הואלתי לדבר אל ה' ואנכי עפר ואפר", עזרנו שתהיה תפלתנו בשלמות לפניך, ונזכה על ידי תפלתנו להכניע הרע שבפרט ושבכלל, ותעזרנו ותזכנו להתפלל לפניך במסירות נפש עצום מאד באמת לאמתו, עד שיתבטל כל חמרנו וישותנו וגופנו המגשם הכל יתבטל לגמרי בשעת התפלה ותהיה תפלתנו בשלמות כמו תפלות החסידים הראשונים שהיה להם בשעת התפלה התפשטות הגשמיות, וגם נזכה בכח הגדול להכניע ולשבר ולבטל כל הרע של התפלות של הרשעים ופושעי ישראל שאנו מתפללין עמם ותתן לנו כח לבטל הרע שלהם ולעשות מהרע כפסא לקדשה, עד שיהיה אפר תחת כפות רגלי הקדשה, ויקים מקרא שכתוב: "ועסותם רשעים כי יהיו אפר תחת כפות רגליכם":

תרעה: ותושיענו ברחמיך הרבים שנזכה בתפלתנו לקשר עצמנו בכלל ובפרט עם נפשינו רוחי ונשמתין של שוכני עפר ונזכה לעזור ולהקיץ אותם בתפלתנו, שיתפללו כלם עמנו יחד כמו שכתוב: "הקיצו ורננו שוכני עפר" ונקשר הדבור של התפלה עם שוכני עפר, בכלל ובפרט, שנזכה לעזור ולהקיץ בתפלותנו כל חלקי נפש רוח ונשמה שלנו שבאו כבר בגלגול ונתתקנו וגם נזכה לעזור ולהקיץ כל הנפשות והרוחות והנשמות הקדושות של כל הצדיקים שוכני עפר, קדושים אשר בארץ המה, לעזור את כלם שיתפללו עמנו ובזכותם תשמע תפלתנו תמיד, ותאזין קולנו, ותקשיב שועתנו, ותרחה עלינו למענם ולא למעננו, כמו שכתוב: "לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל חפצי בם":